

13.1b DYFARNU TEITL ATHRO: GWEITHDREFN AR GYFER DYFARNU CADAIR BERSONOL – YMGEISWYR MEWNOL

PRIFYSGOL METROPOLITAN CAERDYDD

DYFARNU TEITL ATHRO: GWEITHDREFN AR GYFER DYFARNU CADAIR BERSONOL – YMGEISWYR MEWNOL

1. Rhagarweiniad

- 1.1 Mae'r adran hon yn y Llawlyfr Academaidd yn disgrifio'r gweithdrefnau a fabwysiedir gan Brifysgol Metropolitan Caerdydd ar gyfer dyfarnu Cadeiriau Personol i ymgeiswyr mewnol.

2. Ymgeiswyr Cymwys

- 2.1 Fel arfer, ni ddylid ystyried ymgeisydd oni bydd y person hwnnw yn Ddarllenydd neu'n Brif Ddarlithydd.

3. Meini Prawf ar gyfer Cadair Bersonol Prifysgol Metropolitan Caerdydd

- 3.1 Bydd rhaid i bob ymgeisydd am Gadair Bersonol fod yn gallu dangos y canlynol yn eu cais:

- (i) Cyfraniad eithriadol cyson er mwyn lledaenu ac ymestyn gwybodaeth drwy un neu unrhyw un o'r canlynol mewn cyfuniad:
- a. *Dysgu ac Addysgu* wedi'u cefnogi gan dystiolaeth briodol, er enghraifft: portffolio o gyflwyniadau a chyhoeddiadau addysgol uchel eu parch, dylunio cwricwla a dangosyddion cydnabyddedig ar lefel ryngwladol megis cymrodoriaeth addysgu genedlaethol, profiad allanol o werthuso dysgu ac addysgu (e.e., QAA) a chyllid ar gyfer datblygu dysgu ac addysgu;
 - b. *Ymchwil* wedi'i gefnogi gan dystiolaeth briodol, er enghraifft: portffolio o gyhoeddiadau ymchwil rhyngwladol sylweddol wedi'u hadolygu gan gymheiriaid neu allbwn a fydd yn berthnasol i'r ddisgyblaeth, cyllid allanol ar gyfer ymchwil arwyddocaol a dylanwadol; profiad llwyddiannus yn goruchwyllo ac yn arholi ymchwil; a dangosyddion cydnabyddedig megis gwobrau, gwahoddiadau i draddodi prif gyflwyniadau rhyngwladol a swydd ar gymdeithasau, byrddau a phwyllgorau allanol;
 - c. *Arloesedd* wedi'i gefnogi gan dystiolaeth briodol, er enghraifft: portffolio o allbwn gwerthfawr sy'n berthnasol i weithgareddau

trosglwyddo gwybodaeth, arloesedd neu entrepreneuriaeth, record lwyddiannus o sicrhau cyllid allanol ar gyfer arloesedd; datblygu eiddo deallusol a dangosyddion cydnabyddedig ar lefel ryngwladol megis rolau ymgynghorol allanol blaenllaw a chyllid ar gyfer prosiectau arloesol;

- (ii) arweinyddiaeth sylweddol a/neu brofiad rheoli academiaidd-gysylltiedig a fydd yn berthnasol i gais unigol yr ymgeisydd.

4. Pwyllgor yr Athrawon a'r Darllenwyr

- 4.1 Mae'r grym gan Bwyllgor yr Athrawon a'r Darllenwyr i ystyried ceisiadau am Gadeiriau Personol.
- 4.2 Mae Pwyllgor yr Athrawon a'r Darllenwyr wedi'i ffurfio o:
 - Y Llywydd a'r Is-Ganghellor (Cadeirydd)
 - Y Dirprwy Academiaidd i'r Is-Ganghellor
 - Dirprwy Is-Ganghellor Ymchwil ac Arloesedd
 - Dirprwy Is-Ganghellor Gwella Myfyrwyr
 - Tri Athro wedi'u hethol gan y Bwrdd Academiaidd
- 4.3 Bydd y tri aelod etholedig yn gwasanaethu ar y Pwyllgor am gyfnod o ddwy flynedd â'r posibilrwydd o gael eu hail-benodi am hyd at gyfanswm o bedair blynedd yn ddi-dor.
- 4.4 Caiff Athrawon allanol yn yr un maes neu faes tebyg i'r ymgeisydd eu gwahodd i ymuno â'r Pwyllgor yn y cyfnod dyfarnu. Os na fydd aelod allanol o'r Pwyllgor yn gallu bod yn bresennol yn y cyfarfod, gellir derbyn adroddiad ysgrifenedig yn lle hynny. Ni ddylai aelodau allanol o'r Pwyllgor weithio yn yr un sefydliad neu fod ag unrhyw wrthdaro buddiannau â'r ymgeisydd.
- 4.5 Yn ogystal bydd dewis gan y Pwyllgor i gyfethol aelodau mewnol dros dro i'r Pwyllgor lle y bydd hynny'n briodol
- 4.6 Bydd yn ofynnol bod aelodau Pwyllgor yr Athrawon a'r Darllenwyr yn datgan unrhyw wrthdaro buddiannau o ran ymgeiswyr ar ddechrau pob cyfarfod o'r Pwyllgor.

5. Dyfarnu Teitl Cadair Bersonol i Benodiadau Bwrdd y Llywodraethwyr

- 5.1 Bydd Bwrdd y Llywodraethwyr yn gyfrifol am ddyfarnu teitl Cadair Bersonol wedi i'r Bwrdd wneud penodiad

Llawlyfr Academiaidd 2018/19 – Cyfrol 1 – 13.1b – Dyfarnu Teitl Athro: Gweithdrefn ar gyfer Dyfarnu Cadair Bersonol – Ymgeiswyr Mewnol – Cyflwynwyd yn gyntaf 24.04.91; addaswyd 26.05.99, 26.06.02, 02.03.05, 21.06.06, 21.08.07, 13.11.09, 21.06.10, 01.11.11, 03.08.12, 16.11.12, 15.11.13, 12.09.14, 27.02.15, 19.03.15, 25.09.15, 20.10.15, 22.04.16; addaswyd ddiwethaf 01.01.18

5.2 Mae gweithdrefn wahanol ar gyfer penodiadau Bwrdd y Llywodraethwyr.

6. Y Weithdrefn Ddyfarnu Mewnol

- 6.1 Caiff ceisiadau ar gyfer Cadair Bersonol eu hystyried ar ddau bwynt yn y flwyddyn academaidd yn ystod tymor yr Hydref a thymor y Gwanwyn. Caiff dyddiadau cyflwyno eu cyhoeddi yn flynyddol ar wefan AD. Gweler y siart llif yn Atodiad 1 am fwy o wybodaeth.
- 6.2 Bydd ymgeiswyr yn cyflwyno cais yn ysgrifenedig i Adnoddau Dynol wedi'i gyfeirio i'r Llywydd a'r Is-Ganghellor. Dylai'r cais gynnwys cyfiawnhad manwl o blaid y dyfarniad a fydd heb fod yn fwy na phedwar tudalen A4 wedi'u teipio'n safonol a fydd yn cyfeirio'n glir at y meini prawf datganedig yn adran 3 ynghyd â CV llawn. Dylai ymgeiswyr gyfeirio'n benodol ac yn fanwl at y canlynol:
- (i) Pa un o'r dangosyddion ymestyn a lledaenu gwybodaeth yn 3.1(i) y mae eu cais yn canolbwyntio'n *bennaf* arno (h.y. dysgu ac addysgu, ymchwil, arloesedd) ynghyd â gwybodaeth ychwanegol a fydd yn ymdrin â'r dangosyddion eraill;
 - (ii) Y teitl Athro a fwriedir ar gyfer yr ymgeisydd os bydd yn llwyddiannus (e.e., *Athro Seicoleg*).
- 6.3 Bydd ymgeiswyr hefyd yn darparu enwau tri chanolwr sy'n gallu cadarnhau manylion y cais a rhoi sylwadau ar lwyddiannau'r ymgeisydd o ran y meini prawf perthnasol ar gyfer Cadair Bersonol y mae'r ymgeisydd wedi ysgrifennu yn eu herbyn.
- 6.4 Fel arfer dylai argymhelliad ysgrifenedig llawn a manwl oddi wrth Ddeon Ysgol yr ymgeisydd (neu rywun cyfatebol) ddod gyda'r cais. Dylai Deon yr Ysgol anfon enwau tri chanolwr arall hefyd.
- 6.5 Bydd proses ymgeisydd mewnol am Gadair Bersonol yn cynnwys dau gam. Y cyntaf yw pan fydd Pwyllgor yr Athrawon a'r Darllenwyr yn ystyried cais yr ymgeisydd er mwyn sicrhau a oes achos *prima facie* neu beidio i'r cais gael symud ymlaen.
- 6.6 Os caiff ei benderfynu na ellir sicrhau achos *prima facie*, bydd y Brifysgol yn rhoi adborth i'r ymgeisydd yn unol â hynny.

- 6.7 Os mai'r penderfyniad yw y gellir sicrhau achos *prima facie*, bydd Pwyllgor yr Athrawon a'r Darllenwyr yn penderfynu pa ganolwyr i gysylltu â nhw i gael eu sylwadau. Rhaid dewis o leiaf tri enw o'r chwech fydd yn cael eu rhoi.
- 6.8 Yna bydd y cais yn cael ei symud ymlaen i'w ystyried yn y cyfnod dyfarnu (cam 2): bydd AD yn rhoi gwybod i'r ymgeisydd ac yn ysgrifennu am dystlythyrau.
- 6.9 Yn y cyfnod dyfarnu, bydd aelod allanol priodol yn ymuno â Phwyllgor yr Athrawon a'r Darllenwyr fel arfer (gweler paragraff 4.4). Bydd y Pwyllgor yn edrych eto ar gais yr ymgeisydd ynghyd â'r tystlythyrau a dderbyniwyd ac yn dod i benderfyniad ar y cyd. Bydd y grym ganddyn nhw hefyd i argymhell, os bydd angen, y dylid cael cyngor allanol annibynnol ychwanegol.
- 6.10 Bydd Prifysgol Metropolitan Caerdydd yn rhoi gwybod i'r ymgeisydd beth yw'r canlyniad. Hysbysir y Bwrdd Academaidd ynglŷn â'r dyfarniad hefyd.

7. Amodau

- 7.1 Caiff disgrifiad swydd a chontract newydd eu rhoi a bydd y cyflog yn seiliedig ar Bolisi Cyflog Athrawon. Os bydd yr ymgeisydd ar gontract rheolwyr ar y pryd, yna fel arfer bydd eu telerau ac amodau, eu disgrifiad swydd a'u tâl yn aros heb eu newid.
- 7.2 Fel arfer caiff teitl Cadair Bersonol ei ddyfarnu ar gyfer cyfnod cyflogaeth yr ymgeisydd ym Mhrifysgol Metropolitan Caerdydd.
- 7.3 Gall Pwyllgor Athrawon a Darllenwyr Prifysgol Metropolitan Caerdydd dynnu'r teitl Athro yn ôl oddi wrth gyflogai os bydd yr Athro hwnnw yn destun camau gweithredu o dan Weithdrefn Ddisgyblu (Camymddwyn a Pherfformiad Anfoddhaol) lle bydd yn colli swydd neu'n cael darostyngiad. Bydd y Bwrdd Academaidd yn cael gwybod am gollir teitl a'r dyddiad y digwyddodd hyn.

8. Cyfle Cyfartal

- 8.1 Yn unol â Pholisi Cyfle Cyfartal Prifysgol Metropolitan Caerdydd, mae'r Brifysgol wedi ymrwymo i hyrwyddo cydraddoldeb ac amrywiaeth yn ei holl weithgareddau. Felly caiff unigolion ddyrchafiad ar sail eu haeddiant a'u gallu. Bydd Pwyllgor yr Athrawon a'r Darllenwyr yn ystyried amgylchiadau anacademaidd a allai fod wedi cyfyngu neu fod wedi rhwystro datblygiad gyrfa broffesiynol ymgeisydd o ran maint yn hytrach nag ansawdd yr allbwn a'r gweithgareddau sy'n gysylltiedig â'r teitl.

Atodiad 1: Amserlen

